

IOAN MITREA, *În descendența lui Pârvan*,
Editura Babel, Bacău, 2012, 338 (340) p.

Volumul de față a apărut sub egida Fundației Cultural-Științifice „Iulian Antonescu”, cu prilejul împlinirii a 130 de ani de la nașterea și 85 de ani de la trecerea în neființă a ilustrului savant Vasile Pârvan (1882-1927), nume de referință în istoriografia românească interbelică. Merită a fi consemnat faptul că mijloacele financiare destinate tipăririi cărții au fost puse la dispoziție de vrednici iubitori ai domeniului istoric din zona Bacăului, precum ing. econ. Costel Ceocea, preot Ic. Stavr. Constantin Tomozei și prof. Adrian Sechel.

Autorul cărții, profesorul și cercetătorul Ioan Mitrea, născut la 4 aprilie 1937 în satul Căciulești, comuna Căciulești (azi Girov), jud. Neamț, a susținut o bogată activitate științifică efectuând cercetării în peste 20 de situri arheologice, dintre care se remarcă Bacău, Oituz, Oncești. A publicat peste 275 de articole, recenzii și note de popularizare pe teme de istorie și arheologie, în reviste de specialitate, reviste de cultură și presa cotidiană. În anul 2007 a devenit Membru de onoare al Institutului de Arheologie din Iași. Din 1965 până astăzi a colaborat permanent la revista de cultură *Ateneu*, iar în ultimii ani colaborează și la periodicul *Vitrăliu* al Centrului Internațional de Cultură și Arte "George Apostu". Din 2007 este membru al colectivului redacțional al acestei publicații culturale. Meritorie este și contribuția sa la apariția constantă a revistei de istorie *Zargidava*, întemeiată și coordonată chiar de dumnealui. Cele mai valoroase studii ale sale privesc istoria și arheologia mileniului I d.Hr., respectiv epoca formării poporului român. Dintre cărțile publicate menționăm: *Tezaurul de la Măgura - Bacău* (1977) - în care a valorificat, în colaborare, cel mai mare tezaur de monede romane descoperit până acum în Moldova, *Așezarea din sec. VI-IX de la Izvoare-Bahna* (1998), *Comunități sătești de la est de Carpați în epoca migrațiilor*. *Așezarea din sec. V-VIII de la Davideni* (2001), lucrări distinse cu prestigioase premii științifice.

Autorul a fost preocupat constant de personalitatea lui Vasile Pârvan, căruia îi dedică studii complexe în care îi analizează traiectoria biografică și opera cărturărească, toate aceste lucrări fiind republicate în volumul asupra căruia ne referim: *Fondatorul școlii moderne de arheologie* (în anexa articolului este reprodus discursul

de recepție la Academia Română, rostit de Pârvan la 28 mai 1914, *In memoriam Constantini Erbiceanu*, inserându-se, totodată, câteva pagini de *Repere bibliografice* asupra marelui istoric și arheolog), *Inițiatorul programului de cercetare modernă în arheologia românească, Perenitatea ideilor lui V. Pârvan privind istoria geto-dacilor și etnogeneza românilor, Rolul agriculturii în viața comunităților geto-dacice, daco-romane și vechi românești, Daco-romanitatea și românitatea în opera lui V. Pârvan, Căuzaș al realizării Marii Uniri, O mare personalitate a culturii române*. În toate aceste texte se relevă diverse aspecte particulare ale activității ilustrului savant. Pe bună dreptate este citată observația celui mai fidel exeget al său, istoricul Alexandru Zub, care aprecia că „o personalitate de anvergura lui Pârvan e sortită să mențină mereu treaz interesul public” (p. 69). De la acest precept a pornit și Ioan Mitrea care, la rândul său, releva faptul că momentul aniversativ dedicat lui Vasile Pârvan „este un prilej de a poposi din nou, poate mai atenți, asupra vieții și operei marelui savant, pentru a-i desluși și înțelege mai bine rosturile adânci ale operei scrise, ale gesturilor și faptelor cotidiene pe plan științific, didactic – ca pedagog al neamului, pe plan academic, moral și cultural, în scopul valorizării moștenirii sale spirituale” (p. 91).

În afară de republicarea propriilor contribuții la cunoașterea operei pârvaniene, un alt scop al volumului lui Ioan Mitrea a fost de a releva perenitatea moștenirii savantului în arealul științific românesc, a „spiritului” său, generator pe plan metodologic și tematic de noi proiecte. În acest scop autorul a dedicat mai multe medalioane biografice unora dintre corifeii istoriografiei naționale din deceniile postbelice, pe care a avut privilegiul de a-i cunoaște personal: Ioan Nestor, Mircea Petrescu-Dâmbovița, Dumitru Protase, Iulian Antonescu, Dan Gh Teodor, Alexandru Zub, Răzvan Theodorescu, Ioan Scurtu și Victor Spinei, incluși în volum în ordinea anilor de naștere. Tuturor acestor prestigioși cercetători, cotați drept descendenți ai lui Pârvan, cu o activitate științifică remarcabilă, li se prospectează activitatea profesională. De asemenea, cartea cuprinde între paginile ei o serie de interviuri luate de autor în cursul anilor de la câteva din personalitățile amintite: Mircea Petrescu-Dâmbovița, Dumitru Protase, Dan Gh Teodor, Alexandru Zub, Ioan Scurtu și Victor Spinei.

Cartea de față reprezintă un demers demn de lăudat în istoriografia românească, dat fiind că adună mărturii semnificative colectate de la savanți cu mari merite pe tărâmul arheologiei și istoriei naționale, care au contribuit într-un mod consistent la evoluția cercetărilor de teren în spațiul românesc, fără de care cunoașterea trecutului nu s-ar fi situat la nivelul de astăzi. Medalioanele prezintă date semnificative din activitatea personalităților menționate, iar interviurile

realizate oferă opinii de substanță privind probleme actuale cu care arheologia se confruntă atât în România, cât și în alte țări europene.

În concluzie, putem afirma că volumul lui Ioan Mitrea reprezintă un demers științific lăudabil în istoriografia românească, care reușește să convingă că spiritul pârvanian mai dăinuie în cultura românească, că mulți din cei ce l-au luat drept model au avut merite deosebite pe plan științific.

Florin-Viorel Vasiliță